

YÖNETMELİK

Sayıştay Başkanlığından:

**SAYIŞTAYCA BİLİRKİŞİ VE UZMAN GÖREVLENDİRİLMESİNE
İLİŞKİN YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, Sayıştayın denetim ve inceleme işlemleri sırasında ihtiyaç duyulan bilirkişiler ile denetimler esnasında gerekli görülecek uzmanların görevlendirilmelerini, bunların niteliklerini, görev, yetki ve sorumluluklarını, çalıştırma şartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacı ile düzenlenmiştir.

(2) Sayıştay Dairelerince bilirkişi görevlendirilmesinde 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 6 ve 47 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Başkan: Sayıştay Başkanını,
- Başkanlık: Sayıştay Başkanlığını,
- Bilirkişi: Sayıştayca yapılacak denetim veya inceleme safhasında ortaya çıkan ve çözümü özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde bilgisine başvuru yapılan kişileri,
- Bilirkişi raporu: Bilirkişi tarafından hazırlanan raporu,
- Kamu idaresi: Kamu veya özel hukuk hükümlerine tabi olup olmadığına bakılmaksızın Sayıştay denetimine tabi tüm idare, kuruluş, müessese, birlik, işletme, bağlı ortaklık ve şirketleri,
- Uzman: Belirli bir alanda özel bilgi, beceri ve deneyim sahibi olan ve denetimler sırasında bu özel bilgi, beceri ve deneyiminden yararlanmak üzere görevlendirilen gerçek veya tüzel kişileri,
- Uzman raporu: Uzman tarafından hazırlanan raporu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilirkişi Görevlendirilmesi

Bilirkişi görevlendirilmesini gerektiren haller

MADDE 4 – (1) Denetim veya inceleme sırasında; çözümü özel uzmanlık veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde bilirkişinin görüşüne başvurulabilir.

(2) Mesleğin gerektirdiği genel ve hukuki bilgi ile çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişi çalıştırılmaz.

Bilirkişi isteminde bulunabilecekler

MADDE 5 – (1) Grup başkanı, ekip başkanının denetim veya incelemeler sırasında ihtiyaç duyduğu bilirkişi görevlendirilmesine ilişkin yetki talebini Başkanlığa sunar. Talep, Başkanlıkça on iş günü içinde sonuçlandırılır ve sonuç yazı ile bildirilir. Başkanlık tarafından bilirkişi görevlendirme yetkisi verildiğinde bundan sonraki işlemler Başkanlık adına ekip başkanı tarafından doğrudan yürütülür.

(2) Ekip başkanı talep müzekkeresinde bilirkişi incelemesine ihtiyaç duyulan konuyu, bilirkişinin çalışması gereken tahmini süreyi, bilirkişinin uzmanlık alanını, ödenecek tahmini ücreti ve diğer hususları belirtir.

Bilirkişi tespiti ve sayısı

MADDE 6 – (1) İhtiyaç duyulan bilirkişiler, bölge adliye mahkemesi adli yargı adalet komisyonları ile meslek odalarınca düzenlenen bilirkişi listelerinden veya kamu idarelerinde görev yapan kişiler arasından ekip başkanı tarafından tespit edilir. İşin mahiyetine göre birden fazla bilirkişi görevlendirilebilir.

Bilirkişilere yemin verdirilmesi

MADDE 7 – (1) Bilirkişi olarak görevlendirilenlere, belirtilen gün ve saatte istenilen yerde hazır bulunarak yemin vermeleri için tebligat yapılır.

(2) Bilirkişilere yemin verdirilmesi, ekip başkanı tarafından gerçekleştirilir.

(3) Bilirkişi olarak görevlendirilenlere; “Bilirkişilik görevimi sadakat ve özenle, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsız ve objektif bir biçimde yerine getireceğime, namusum, şerefim ve kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ederim.” şeklindeki sözler tekrar ettirilmek sureti ile yemin verdirilerek bu hususa ilişkin Yemin Tutanağı düzenlenir.

Bilirkişinin görev alanının belirlenmesi ve bilirkişiye bilgi verilmesi

MADDE 8 – (1) Yemin verdirilme işleminden sonra bilirkişilere, yapacağı incelemelerle ilgili hususlar yazılı olarak bildirilir ve açıkça anlatılır. Bu yazıda;

- a) İncelemenin konusu ve sınırlarına,
 - b) Bilirkişinin cevaplaması gereken sorulara,
 - c) Raporun verilme süresine,
- ilişkin hususlara yer verilir.

(2) Bilirkişiye gerektiğinde çalışma yeri temin edilir.

(3) Bilirkişilere inceleme konusu ile ilgili belgelerin aslı veya onaylı bir sureti dizi pusulasına bağlanarak imza karşılığı teslim edilir; ayrıca bu husus tutanağa bağlanır.

Bilirkişinin görev süresi

MADDE 9 – (1) Ekip başkanı tarafından, bilirkişinin gerekçeli istemi üzerine, işin niteliğine göre ilk görevlendirmede verilen sürenin yarısına kadar ek süre verilebilir.

(2) Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi görevden alınır, yerine bir başkası bilirkişi olarak görevlendirilebilir. Bu durumda, ekip başkanı görevden alınan bilirkişiden o ana kadar yapmış olduğu işlemler hakkında açıklama yapmasını ve kendisine incelenmek üzere dizi pusulasına bağlanarak teslim edilen dosya ve eklerinin eksiksiz olarak hemen geri verilmesini ister.

(3) Görevden alınan bilirkişilerin hukuki ve cezai sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, ekip başkanı tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle kendilerine ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmamasına yönelik talep Başkanlıkça karara bağlanır. Ayrıca Başkanlık tarafından durum bölge adliye mahkemesi adli yargı adalet komisyonuna, ilgili meslek odalarına veya kamu çalışanı ise kurumuna yazılır.

Bilirkişinin bildirim yükümlülüğü

MADDE 10 – (1) Görevlendirilen bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlık alanına girmediğini, inceleme konusu iş ve işlemlerin açıklığa kavuşturulması için alanında uzman başka bir bilirkişi ile işbirliğine ihtiyaç duyduğunu veya varsa görevden kaçınmayı haklı kılabilecek bir mazeretinin bulunduğunu, görevin kendisine verilme tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde ekip başkanına yazılı olarak bildirir.

(2) Bilirkişi tarafından yapılan ön incelemede, incelemenin gerçekleştirilmesi için bazı hususların önceden araştırılması ve tespiti ile kendisine teslim edilen dosya ve belgelere ilave olarak başka kayıt ve belgelerin görülmesine ihtiyaç duyulması halinde yedi gün içinde ekip başkanına bilgi vererek yazılı talepte bulunur.

Bilirkişinin görevini bizzat yerine getirme yükümlülüğü

MADDE 11 – (1) Bilirkişi, kendisine tevdi olunan görevi bizzat yerine getirmekle yükümlü olup, görevinin icrasını kısmen yahut tamamen başka bir kimseye devredemez.

Bilirkişinin sır saklama yükümlülüğü

MADDE 12 – (1) Bilirkişi, görevi sebebiyle yahut görevini yerine getirirken öğrendiği sırları saklamak, kendisi ve başkaları yararına kullanmaktan kaçınmakla yükümlüdür.

Bilirkişinin yetkileri

MADDE 13 – (1) Bilirkişi, görev alanı veya sınırları hakkında tereddüde düşerse, bu tereddüdünün giderilmesini, ekip başkanından her aşamada talep edebilir.

(2) Bilirkişi, görevini yaparken incelediği konuyla sınırlı olmak üzere ilgililerden gerekli bilgi ve belgeleri isteyebilir.

(3) Kamu idareleri ile ilgililer bilirkişiye gerekli kolaylığı sağlamak zorundadırlar. Aksine hareket edenler hakkında 6085 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bilirkişi raporu

MADDE 14 – (1) Bilirkişi, kendisine verilen göreve ilişkin bilirkişi raporunu süresinde teslim eder.

(2) Bilirkişi raporunda; ilgili kamu idaresinin adı, bilirkişiyi görevlendiren ekip başkanının adı soyadı, incelemenin konusu, gerekçeli sonuç, varsa kamu zararının sebep ve miktarı, raporun düzenlenme tarihi ile bilirkişinin ad soyad, unvan ve imzasının bulunması zorunludur.

(3) Birden fazla bilirkişi görevlendirilen durumlarda; varsa farklı görüşler raporda ayrı ayrı açıklanır.

(4) Bilirkişi raporunda noksan veya anlaşılabilir hususlar görüldüğünde; ekip başkanı tarafından belirlenecek sürede yazılı açıklama istenir. İhtiyaç duyulduğu takdirde bilirkişiden sözlü açıklama yapması da istenebilir.

(5) Bilirkişi, raporunda ve sözlü açıklamaları sırasında hukuki değerlendirmelerde bulunamaz.

Bilirkişi raporunun değerlendirilmesi

MADDE 15 – (1) Bilirkişi raporunu ekip başkanı değerlendirir. Ekip başkanı bilirkişi raporunun bir örneğini Başkanlığa sunar.

(2) Bilirkişi raporu esas alınarak sorgu düzenlenmesi halinde bu raporun onaylı bir örneği sorguya eklenerek sorumlulara tebliğ edilir.

Bilirkişi gider ve ücreti

MADDE 16 – (1) Sayıştayca bilirkişiye, sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ödenir.

(2) Bilirkişi ücreti, Adalet Bakanlığınca çıkarılacak tarifeler, ilgili meslek odalarının tarifeleri, emsal

uygulamalar, bilirkişinin sarf ettiği emek ve zaman, incelemenin nitelik ve önemi göz önünde bulundurulmak suretiyle ekip başkanının önerisi dikkate alınarak Başkanlık tarafından belirlenir.

(3) Ulaşım, konaklama ve diğer giderler belgeleri karşılığında ayrıca ödenebilir. Konaklama giderleri Denetçiler için belirlenmiş olan konaklama bedelini aşamaz.

Bilirkişinin hukuki sorumluluğu

MADDE 17 – (1) Bilirkişinin kasten veya ağır ihmâl suretiyle düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı raporun, hükme esas alınması sebebiyle zarar görmüş olanlar, bu zararın tazmini için Devlete karşı tazminat davası açabilirler.

(2) Devlet, ödediği tazminat için sorumlu bilirkişiye rücu eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzman Görevlendirilmesi

Uzman çalıştırılmasını gerektiren haller

MADDE 18 – (1) Denetimler esnasında incelenecek konu ile sınırlı olmak üzere özel bilgi, beceri veya deneyim isteyen hususlarda uzman çalıştırılabilir.

(2) Uzman çalıştırma ihtiyacının ekip başkanı tarafından denetimin planlaması aşamasında belirlenmesi esastır. Gerekliğinde denetimin diğer aşamalarında da uzman çalıştırılmasına ihtiyaç gösterilebilir.

(3) Ekip başkanı uzman çalıştırılmasına olan ihtiyacı belirlerken denetim yapılan alandaki risk unsurlarını, konunun önemini ve uzmanın niteliğini göz önünde bulundurur.

Uzman görevlendirilmesi

MADDE 19 – (1) Ekip başkanı, uzman çalıştırılmasına yönelik talebini gerekçesi ile birlikte yazılı olarak Başkanlığa sunar. Gerekçede çalıştırılacak uzmanın nitelikleri, görev alanı ve tahmini çalışma süresi belirtilir.

(2) Uzman çalıştırma talebi Başkan tarafından değerlendirilir ve sonucu ekip başkanına yazılı olarak bildirilir.

(3) Başkan tarafından onaylanan uzman çalıştırma talepleri ihtiyacın türüne göre;

- a) Kamu idarelerinden uzman görevlendirilmesi,
- b) Gerçek veya tüzel kişilerden hizmet alımı yapılması, yolu ile karşılanır.

(4) Kamu idarelerinden yapılacak uzman görevlendirmelerinde Sayıştay Başkanının yazılı talebi üzerine ilgili kamu idaresince personel görevlendirilir ve her türlü yardım sağlanır.

Uzmanın görev kapsamı

MADDE 20 – (1) Denetimler sırasında ihtiyaç duyulan uzmanların çalışmaları incelenecek konu ile sınırlıdır.

(2) Bu çerçevede kamu idarelerinden görevlendirilen uzmanlara;

- a) Çalışmanın konusu ve amacı,
- b) Çalışmada kullanılacak yöntemler,
- c) Çalışma sırasında elde edilen bilgi ve belgelerin gizliliği,
- ç) Çalışma yeri, süresi ve saatleri,
- d) Gerekli görülen diğer hususlar,

Sayıştay Başkanı tarafından görevlendirme yazısı ile bildirilir.

(3) Gerçek veya tüzel kişilerden uzman çalıştırılması durumunda ikinci fıkrada belirtilen ve diğer hususları kapsayan bir sözleşme düzenlenir.

Uzmanın yeterliliği

MADDE 21 – (1) Uzmanın yeterliliği değerlendirilirken;

- a) Yetkili kuruluşlarca verilmiş diploma, lisans, sertifika veya ruhsata sahip olması,
- b) Çalıştırılacağı alandaki bilgi, beceri ve tecrübesiyle mesleğinde temayüz etmiş olması, dikkate alınır.

Uzmanın tarafsızlığı

MADDE 22 – (1) Görevlendirilecek uzmanın tarafsızlığını güvence altına almak amacıyla;

a) Denetlenen kamu idareleriyle ve bu idarelerle bağlantısı olan kuruluşlarla herhangi bir ilişkisinin bulunmadığı, bu idare ve kuruluşlarda uzman olarak görevlendirildiği tarihten önceki iki yıl içerisinde istihdam edilmediği ve çalışma süresince görev almayacağı,

b) Denetlenen kamu idareleri ve bu idarelerle bağlantılı kuruluşların yöneticilerinin eşi, evlatlığı, evlat edineni, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlı olmadığı, hususları göz önünde bulundurulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlarla ilgili olarak görevlendirilecek uzmanın yazılı beyanı alınır.

Uzmanın sorumluluğu

MADDE 23 – (1) Uzman, kullandığı yöntemlerin ve yararlandığı bilgi kaynaklarının uygun ve yerinde olması ile elde ettiği sonuçlardan sorumludur.

(2) Uzman, çalışması sırasında elde ettiği her türlü bilgi ve belgeyi, görev ilişkisi sona ermiş olsa bile, hiçbir kişi ya da kuruma veremez, herhangi bir açıklamada bulunamaz ve yayımlayamaz.

(3) Uzman, söz konusu bilgi ve belgelerin muhafazası hususunda gerekli dikkat ve özeni gösterir ve kendisine

teslim edilen veya çalışma sırasında elde ettiği belgeleri tutanakla ekip başkanına teslim eder.

(4) Uzmanın kasten veya ağır ihmâl sureti ile düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı raporlar hususundaki sorumluluğu genel hükümlere tabidir.

Uzman çalıştırılmasının izlenmesi ve koordinasyonu

MADDE 24 – (1) Uzman, denetim ekibinin koordinasyonunda çalışır.

(2) Bu koordinasyonun temini için denetim ekibi;

a) Uzman çalışmasının tarafsızlığını,

b) Uzmanın kullandığı çalışma yöntemlerinin yerindeliğini,

c) Uzmanın yararlandığı bilgi kaynaklarının yeterli, uygun ve güvenilir olup olmadığını,

izler.

(3) Uzman, çalışmaları sırasında elde ettiği her türlü bilgi ve belge ile görüşlerini çalışma süresince denetim ekibine verir.

(4) Ekip başkanı, uzman çalışmasının yeterli, rasyonel ve uygun denetim kanıtı sağlamadığını veya elde ettiği diğer denetim kanıtlarıyla tutarlı olmadığını tespit eder ya da bu hususlarda ciddi kuşkuya düşerse, sorunu öncelikle uzmanla görüşerek çözümlenmeye çalışır. Sorunun giderilememesi halinde ekip başkanı, uzmanın görevinin sona erdirilmesi veya yeni bir uzman görevlendirilmesi talebini ya da diğer önerilerini Başkanlığa sunar.

Uzman raporunun değerlendirilmesi

MADDE 25 – (1) Uzman, yaptığı çalışmaları yazılı bir raporla sonuçlandırır.

(2) Denetim ekibi, uzman çalışmasından denetim kanıtı olarak yararlanır ve gerekli görmesi halinde uzman görüşüne düzenlenen raporda yer verir.

(3) Uzman raporu, düzenlenecek rapora eklenir.

Uzmana yapılacak ödemeler

MADDE 26 – (1) Kamu personeli arasından uzman görevlendirilmesi durumunda 6085 sayılı Kanununun 47 nci maddesindeki ödemeler yapılır.

(2) Diğer gerçek ve tüzel kişiler arasından uzman görevlendirilmesi halinde ise sözleşmesinde öngörülen hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 27 – (1) Bilirkişinin görevlendirilmesi, yetkileri, hakları, sorumluluğu ve diğer hususlara ilişkin olarak bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 6100 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Formlar

MADDE 28 – (1) Bilirkişi görevlendirilmesi sırasında Ek-1, Ek-2, Ek-3, Ek-4 ve Ek-5'te yer alan örnek formlar kullanılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 29 – (1) 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sayıştay Dışından Uzman Görevlendirilme Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sayıştay Başkanı yürütür.

T.C.
SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

Sayı :.....

Ankara

Konu :.....

İlgili Makama (KiŐiye)

.....

..... hesabının/konusunun incelenmesi sırasında; 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 6 ncı maddesi gereğince, uzmanlık alanınızla ilgili olarak bilirkişi sıfatı ile görevlendirilmiş bulunuyorsunuz.

..... g¼n¼, saat, da..... adresinde hazır bulunmanız rica olunur.

Sayıştay Başkanı A.

Ekip Başkanı

BELGE TESLİM TUTANAĞI

..... konusunun/konularının araştırılması, soruşturulması, tespiti, incelenmesi ile ilgili olarak, bilirkişi sıfatı ile görevlendirilen 'ya ekli dizi pusulasında gösterilen adet belgenin aslı/onaylı bir sureti teslim edilmiştir. (Tarih)

Teslim alan

Bilirkişi

Adı-Soyadı

Teslim eden

Sayıştay Başkan A.

Ekip Başkanı

YEMİN TUTANAĞI

..... hususunun/hususlarının araştırılması, incelenmesi, tespiti, soruşturulması için bilirkişi olarak görevlendirilen aşağıda kimlikleri yazılı bilirkişi/bilirkişiler günü Saat da geldiler. Kendilerine bilirkişilikten çekinmelerini gerektirir bir halleri olup olmadığı soruldu, olmadığının anlaşılması üzerine; (*Bilirkişilik görevimi sadakat ve özenle, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsız ve objektif bir biçimde yerine getireceğime, namusum, şerefim ve kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ederim.*) şeklinde yeminleri verdirilerek, tarafımızdan düzenlenen iş bu tutanak imza altına alındı. (Tarih)

Bilirkişinin	Bilirkişi	Bilirkişi
Adı Soyadı :		
TC. Kimlik No :		
Görev Ünvanı :		
Adresi :		

Ekip Başkanı	Bilirkişiler
Adı Soyadı	Adı Soyadı
İmza	İmza

TUTANAK

.....tarihli müzekkere ile bilirkişi olarak görevlendirilen.....tarafından düzenlenen bilirkişi raporu ve dizi pusulasına bağlı..... adet belgenin tarafımızdan teslim alındığına ilişkin tutanaktır. (Tarih)

Ekip Başkanı

Adı Soyadı

İmza

Bilirkişilerin

Adı Soyadı

İmza

T.C.
SAYIŞTAY BAŐKANLIĐI

Sayı :.....
Konu :.....

Ankara

Başkanlık Makamına

..... konusunun/konularının araştırılması, incelenmesi, soruşturulması ve tespiti ile ilgili olarak..... tarih ve sayılı yazı ile bilirkişi olarak görevlendirilen'nın bilirkişi ücreti ile ulaşım, konaklama ve diğer giderler karşılığı belirlenen toplamLiranın ödenmesi gerekmektedir.

Gereği bilgilerinize arz olunur.

Ekip Başkanı

Adı, Soyadı ve İmzası

- 1- Bilirkişi ücreti:.....
- 2- Bilirkişinin ulaşım ve konaklama giderleri:.....
- 3- Diğer giderler: